

Posuzování zdravotní způsobilosti u osob s chronickým onemocněním ledvin

Bartizalová Š.

Klinika pracovního lékařství LF UK a FN v Plzni
Projekt Pracovní lékařství pro lékaře všech odborností
Registrační číslo projektu CZ.01.07/3.2.02/01.0026

17.9.2013

Hotel Primavera Plzeň

Chronické onemocnění ledvin:

- typická je postupná ztráta funkce ledvin v důsledku ledvinného onemocnění nebo poškození ledvin při systémovém onemocnění organismu
- k takovému poškození dochází často dlouhodobě bez zjevných symptomů, které by nemocnému působily závažné obtíže

- poškozování ledvin jakýmkoliv chronickým onemocněním, vedoucí ke snížení jejich funkce, se ovšem dá velmi přesně změřit - glomerulární filtrace neboli množství profiltrované moči, které v ledvinách vzniká.
- podle stupně snížení glomerulární filtrace rozdělujeme chronické onemocnění do pěti stupňů.

Stupeň	Popis	GF ml/min	GF ml/s
1	Poškození ledvin s normální nebo vyšší GF	>90	>1,5
2	Poškození ledvin s mírným snížením GF	60–89	1–1,49
3	Mírné snížení GF	30–59	0,5–0,99
4	Těžké snížení GF	15–29	0,25–0,49
5	Selhání ledvin	<15 nebo dialýza	<0,25 nebo dialýza

- **Procesy, které se na postupném poklesu funkce ledvin podílejí:**
- diabetická nefropatie
- chronická glomerulonefritida
- chronická pyelonefritida
- nekontrolovaný vysoký krevní tlak
- dlouhodobé a nadměrné užívání léků proti bolesti

Postižení močového systému:

Míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví:

- podle rozsahu a tíže postižení
- stupně aktivity procesu
- **poruch funkce uropoetického systému** (např. určením kreatininu a močoviny, vyšetřením glomerulární filtrace a koncentrační schopnosti, izotopovým vyšetřením, urografií, urodynamickým vyšetřením, endoskopií, sonografií).

- pro stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je rozhodující dopad poruchy funkce na celkový stav, výkonnost a na schopnost zvládat denní aktivity
- sledované období, rozhodné pro posouzení míry poklesu pracovní schopnosti, mělo trvat zpravidla jeden rok

Zánětlivá postižení močové soustavy

- při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je třeba zhodnotit rozsah a druh postižení
- laboratorní nálezy
- poruchu funkce a případné komplikace

Glomerulopatie (primární, sekundární) a jiná postižení ledvin bez ohledu na etiologii

- zhodnotit rozsah a závažnost změn
- stupeň aktivity
- poruchu renální funkce na základě laboratorního souboru vyšetření, markerů zánětu, proteinurie, koagulace, imunologického vyšetření, ultrasonografie případně i biopsie ledvin
- je nutné vzít v úvahu i případné komplikace renálního postižení (anemie, poruchy koagulace, porucha kalciofosfátového metabolismu, hypertenze, hyperlipidemie a další) a nežádoucí účinky léčby.

Chronické selhání ledvin/chronická renální insuficience

- zhodnotit rychlost progresu
- stadium selhání
- komplikace spojené s renální insuficiencí, zejména kardiovaskulární komplikace, infekční komplikace, poškození centrálního nervového systému, anemii, krvácivé stavy, renální osteopatii/kostní nemoc,
- efekt transplantace nebo komplikace s ní spojené
- dopad stavu na celkovou výkonnost a denní aktivity

Nefrotický syndrom

- zhodnotit velikost proteinurie, hypoproteinemie, hypoalbuminemie, hyperlipidemie
- přidružené komplikace, zejména infekce, tromboembolické komplikace,
- poruchu metabolismu lipidů a proteinovou malnutrici a dopad stavu na celkovou výkonnost

Rizikové faktory – kontraindikace:

- Chemické látky:

- olovo a jeho sloučeniny
- rtuť a její sloučeniny, arzén, kadmium
- fosfor a jeho sloučeniny (bílý fosfor, organické sloučeniny fosforu)
- vanad a jeho sloučeniny

- borany
- trichlorethylen, tetrachloretylen, metylchlorid
- vinylchlorid
- methanol, glykoly, fenoly
- aromatické amino sloučeniny, polycyklické aromatické uhlovodíky
- uran a jeho sloučeniny

- **Vstupní prohlídka:** základní vyšetření, KO+dif., kreatinin
- **Periodická prohlídka:** základní vyšetření, KO+dif., kreatinin
- **Mimořádná prohlídka:** základní vyšetření, močový sediment
- **Výstupní prohlídka:** vyšetření v rámci rozsahu periodické prohlídky
- **Následné prohlídky:** 0

- **Fyzikální faktory:**

- 0

- koksárenské plyny a zplyňování uhlí

- **Práce záchranářů:**
- Vstupní prohlídka: základní vyšetření, zátěžové EKG, spirometrie
- Periodická prohlídka: základní vyšetření, spirometrie, zátěžové EKG po 2 letech do 50let věku, po 50.roku 1x ročně
- Lhůty prohlídek: ve věku do 50let 1x za 2roky, nad 50let 1x za 1rok
- Výstupní prohlídka: základní vyšetření

- **Práce v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí:**
- Vstupní prohlídka: základní vyšetření, močový sediment, KO+dif., AST,ALT,ALP, bilirubin, kreatinin, glykémie, EKG, psychiatrické a psychologické vyšetření při výjezdu na delší dobu než 6 měsíců
- Periodická prohlídka: základní vyšetření
- Výstupní prohlídka: základní vyšetření
- Následné prohlídky: 0

Rizikové faktory – zdravotní způsobilost k práci na základě závěru odborného vyšetření:

- **Chemické látky:**
- olovo, rtuť, organické sloučeniny rtuti
- arzén, kadmium, bílý fosfor, vanad, fluór
- borany, sirouhlík, trichlóretylen, tetrachlóretylen, metylchlorid, chloroform
- vinylchlorid, methanol, glykoly, étery, benzen
- homology benzenu (toluen, xylene), naftalen
- styren, fenol, thalium

- **Fyzikální faktory:**
- tepelná zátěž
- atmosférický přetlak, podtlak
- chladová zátěž

- **Faktory fyzické zátěže:**
- Celková fyzická zátěž
- **Koksárenské plyny a zplyňování uhlí**
- **Práce záchranářů, v klimaticky a epidemiologicky náročných oblastech zahraničí**

Děkuji za pozornost!

